

РЕШЕНИЕ

№ 60136

гр. София, 13.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ПЕТЯ ШИШКОВА
ЧЛЕНОВЕ: НАДЕЖДА ТРИФОНОВА
ПЕТЯ КОЛЕВА

при секретар ИЛ.РАНГЕЛОВА
в присъствието на прокурора К.СОФИЯНСКИ
изслуша докладваното от съдията Н.Трифорова н. д. № 528/2021 година.

Касационното производство е образувано по повод постъпила жалба от подсъдимия Л. А. У., чрез защитника му адв. К. срещу въззивно решение № 260063 от 02.12.2020г. на Апелативен съд гр. Пловдив по ВНОХД № 461/2020г. с посочени касационни основания по чл.348, ал.1, т. 2 и 3 НПК. Касаторът съзира съществени процесуални нарушения при постановяване на атакувания съдебен акт, илюстрирани с пропуски допуснати в рамките на досъдебното производство, при изготвянето на обвинителния акт, рефлектирани върху адекватното упражняване правото на защита. Застъпва тезата, че решението на апелативния съд е постановено от незаконен състав, което е отделно основание, водещо до отмяната му. Аргументи се излагат и във връзка с твърдението, че наложеното наказание е явно несправедливо, тъй като е прекомерно завишено.

Касационна жалба е постъпила и от частните обвинители Д. К. и А. Б., чрез повереника им адв. Г.. Посочва се, че са налице касационните основания по чл. 348 ал. 1, т. 1, 2 и 3 НПК. В голямата си част доводите за нарушение на материалния закон всъщност са относими към въпросите за справедливостта на наказанието, което според частните обвинители е занижено, не отговаря на високата обществена опасност на деянието и извършителя и няма да постигне целите, визирани в чл.36 НК.

В съдебно заседание пред Върховния касационен съд адв. К. заявява, че поддържа жалбата с направените в нея възражения и искания. Акцентира на допуснатите съществени процесуални нарушения и алтернативно моли касационната инстанция да отмени въззивното решение и да върне делото за ново разглеждане на апелативния съд или да измени същото, като приложи института на условното осъждане.

Подсъдимият поддържа изложените от защитника му съображения.

Повереникът адв. Г. и частните обвинители А. Б. и Д. К. не се явяват, но представят становище, с което изразяват несъгласие с възраженията на защитата. Развиват се подробно аргументите, изложени в касационната им жалба, относими към несправедливо заниженото според тях наказание. Искане се от касационната инстанция да отмени решението на апелативния съд и да върне делото за ново разглеждане с цел промяна на определеното наказание.

Представителят на Върховната касационна прокуратура изразява становището, че жалбите на подсъдимия и на частните обвинители са неоснователни. Не споделя оплакванията на подсъдимия за допуснати съществени процесуални нарушения. Посочва съгласието на същия с приетите в обвинителния акт факти, изключващо твърдението за неяснота на обвинението. Не се съгласява и с аргументите на защитата за постановяване на въззивния акт от незаконен състав. Не съзира основание за отвеждане на член от състава на апелативния съд порази предубеденост и липса на безпристрастност. Предлага решението на въззивния съд да се остави в сила.

В последната си дума подсъдимият заявява, че съжалява за стореното.

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД, второ наказателно отделение, като обсъди доводите, релевиращи в жалбите на подсъдимия и на частните обвинители, становището на страните от съдебното заседание и извърши проверка на атакувания въззивен съдебен акт в рамките на правомощията си, установи следното:

С присъда №2/02.06.2020г., постановена по НОХД № 106/2019г. по описа на Окръжен съд - Смолян, подс. Л. А. У. е бил признат за виновен в това, че на 31.07.2018г. в [населено място], обл. С. при управление на МПС е нарушил правилата за движение - чл.21 ал.2 вр. ал.1 предл.2 от ЗДвП, чл.116 от ЗДвП и чл.20 ал.1 от ЗДП - и по непредпазливост е причинил смъртта на М. Д. К., поради което и на основание чл.343 ал.1 б. "в" вр. чл.342 ал.1 вр.чл.58 а ал.1 НК е бил осъден на три години „лишаване от свобода“ и е посочено, че наказанието следва да се изтърпи при първоначален „общ“ режим на основание чл.57 ал.1 т.3 ЗИНЗС.

На основание чл.343г от НК подсъдимият е бил лишен от право да управлява МПС за срок от пет години.

По повод постъпил протест от прокуратурата, жалби от частните обвинители и подсъдимия е била инициирана въззивна проверка. С решение № 260063 от 02.12.2020г. на Апелативен съд гр. Пловдив по ВНОХД № 461/2020г. присъдата на ОС Смолян е била потвърдена.

По отношение касационната жалба на подсъдимия:

Производството по делото е протекло по реда на чл.371, т.2 НПК. В жалбата защитникът навежда доводи за допуснати съществени процесуални нарушения и за явна несправедливост на наложеното наказание. Предвид определящия характер на тези по чл.348, ал.1, т.2 НПК касационният съд ще вземе отношение първо по тях.

Аргументите на защитата касаят допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебното производство и при изготвяне на обвинителния акт, обективирани в неяснота и неточност на повдигнатото обвинение. Следва да се има предвид, че касационната инстанция не осъществява проверка върху действията, осъществени на досъдебното производство - в случая привличането на обвиняемия. На следващо място, в рамките на дефинитивната процедура, по която е протекло съдебното производство, подсъдимият е дал изричното си съгласие доказателства да не се събират, да се ползват тези от досъдебното производство, отказал се е от провеждане на съдебно следствие по общия ред, признавайки изцяло и напълно фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт. Последващи възражения за неясноти на същия и допуснати неточности, които са формулирани абстрактно, не могат да бъдат основание за осъществяване на касационна проверка, още повече в границите на протекло съкратено съдебно следствие чл.371, т.2 НПК.

Пределно ясно са описани признатите от подсъдимия факти и коректно са пресъздадени в мотивите към съдебните актове, като е намерена и адекватната материалноправна форма при формулиране на обвинението, поради което и не

търпи критика дейността на апелативния съд в търсената от защитата насока. Правно издържани са изводите, че движението на подсъдимия със скорост, надвишаваща повече от два пъти разрешената в посочения пътен участък, е причина той да загуби управлението на автомобила и да се стигне до отклонението на пътното превозно средство в дясно, преминаването му на тротоара и сблъсъка с пострадалото дете, довел и до фаталния изход.

Касационната инстанция намира за необходимо да отбележи, че прецизният анализ на приетите за установени факти мотивира причинна връзка между превишената скорост на движение на подсъдимия и съставомерен резултат, намираща адекватно правно изражение в повдигнатото обвинение за нарушаване правилата за движение посочени в чл.21 ЗДвП. Констатирайки неотносимост на разпоредбите на чл.20 и чл.116 ЗДвП към съставомерния резултат, настоящата инстанция счита, че не се променя изначално правната квалификация и не се стига до промяна в изводите по приложимия текст на наказателния закон. Следователно и оплакванията на защитата за липса на установена причинна връзка между инкриминираните нарушения на ЗДвП и съставомерните последици, разгледани в светлината на касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 НПК, са неоснователни.

На фона на описаните оплаквания защитата отбелязва в жалбата (стр.4), че оспорва само отказа да се приложи институтът на условното осъждане.

В касационната жалба се навеждат доводи и за нарушения на процесуалните правила в друга насока - постановяване на решението на въззивната инстанция от незаконен състав. Застъпва се тезата, че председателят на състава е следвало да се отведе от разглеждане на делото, тъй като е участвал в състав на съда, който се е произнасял по въпросите за мярката за неотклонение на подсъдимия. Искане за отвод на съдия К. е правено и в съдебно заседание пред втората инстанция, но е било отхвърлено. Защитата счита, че становището, което съдия К. е застъпил в производството по чл.64 НПК го прави предубеден, тъй като в определението на съда е отбелязано, че опасността подсъдимият (тогава обвиняем) да се укрие се обуславя от високата му обществена опасност, като са се дискутирали и въпросите свързани, със съдебното му минало.

Посочените от защитата възражения не могат да се споделят от настоящата инстанция. Принципно участието в съдебното производство по същество на съдия, произнесъл се по въпросите, касаещи мярката за неотклонение на подсъдимия (обвиняемия) може да се интерпретира като основание за отвод по чл.29, ал.2 НПК. За това възражението на защитата би имало резон, ако се констатира обстоятелства, правещи съдията предубеден или заинтересован пряко или косвено от изхода на делото. Върховният касационен съд е имал повод да посочи, че предубеждението в хипотезата на чл. 29, ал. 2 от НПК и извън така нар. "безусловни" основания за отвод по ал. 1 на нормата, може да се изрази по различен начин, но винаги означава, че вътрешното убеждение на съда не може да се формира свободно и само въз основа на обсъждането и оценката на събраните и проверени по делото доказателствени източници.

При произнасянето си по обосноваването на предположението обвиняемият да е извършил престъплението, за което е привлечен към наказателна отговорност, съдът в състава, на който е участвал съдия К., не е обсъждал доказателствата така, че да е налице предварително формирано убеждение за виновността на подсъдимия. По този начин не е взето отношение по крайния въпрос, релевантен за реализирането на наказателната отговорност на подсъдимия - той ли е извършил деянието и сторил ли е това виновно. Изводите направени от апелативния съд относно обществената опасност на извършителя, отчетени в производството по чл.64 НПК, не биха могли да се определят като окончателно и безусловно

формирани, за да се защити тезата за предубеденост. Това е така, защото обсъждайки опасността от укриване при вземане на мярка за неотклонение, съдът прави своите изводи на основата на наличните към момента доказателства, свързани с личността на дееца. Както в хода на досъдебното производство, така и в рамките на съдебното следствие настъпилите промени в обстоятелствата, основани на нови доказателства, относими към личността на извършителя, свързани със спецификата на деянието, включително например факта - продължителността на разследването, могат да имат нов прочит. Именно поради тези причини съществуват възможности да се измени мярката за неотклонение на обвиняемия. Същото се отнася и до обстоятелствата, които съдът взема предвид при индивидуализиране на наказателната отговорност, когато разполага с пълния набор от доказателства, които следва да се преценят, за да се отмери законосъобразно и справедливо наказанието на подсъдимия. Не на последно място, следва да се отбележи, че на страница 7 от въззивното решение втората инстанция е обективирала извода си, че деецът не е с висока обществена опасност предвид чистото съдебно минало и добра характеристика, което прави неоснователни възраженията на защитата за предварителна нагласа у съда, изградена на един много по-ранен етап.

Може да се обобщи, че в конкретния случай не се констатира предубеденост на съдебния състав и в частност на председателя на въззивния съд, постановил атакуваното решение, което да е повлияло на обективността и безпристрастността на съда при формиране на волята му касателно наказанието на подсъдимия. Липсват обективни данни за преднамерена необективна дейност на въззивния съд, които да поразждат опасение, че членовете на съдебните състави са били обвързани по някакъв начин от предшестващо формирано убеждение за личността на подсъдимия и в частност за неговата обществена опасност. В тази връзка опасенията на подсъдимия, че делото не е разгледано от справедлив и безпристрастен съд са неоснователни.

По отношение жалбата на частните обвинители:

Не биха могли да се споделят възраженията на частните обвинители, направени в рамките на касационната основание по чл.348, ал.1, т.1 НПК. Не е допуснато нарушение на материалния закон във визираната от тях насока. Съдът не би могъл да се произнесе по по-тежка правна квалификация „особено тежък случай“ при условие, че не е имало повдигнато обвинение срещу подсъдимия за това.

Относно справедливостта на наказанието:

И подсъдимият, и частните обвинители са недоволни от наложената наказателна санкция. Подсъдимият счита, че наказанието му е несправедливо завишено, а твърденията на частните обвинители са в обратната насока.

Наложено на един подсъдим наказание е явно несправедливо, когато то очевидно не съответства на степента на обществена опасност на деянието и дееца, на смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства, както и на целите по чл. 36 от НК. В настоящия случай такова несъответствие - обстоятелство, което дава основание за намеса на касационната инстанция, не е налице, защото при определянето на наказанието са спазени необходимите законови правила и същото не съдържа характеристиките на явна несправедливост по смисъла на чл. 348, ал. 5, т. 1 от НПК.

Въззивната инстанция се е спряла подробно на предпоставките, касаещи индивидуализирането на наказанието на подсъдимия. След осъществен собствен анализ на обстоятелствата, относими към определяне на наказанието, апелативната инстанция е преценила, че то следва да се определи при баланс на смекчаващите и

отегчаващи вината обстоятелства (при лек превес на вторите) и е потвърдила първоинстанционната присъда, с която след редуцията по чл.58а НК на подсъдимия е определено наказание от 3 години „лишаване от свобода“ и 5 години „лишаване от право да управлява МПС.

Касационната инстанция намира, че не са налице основания, които да налагат корекция на наказанието, което да се постигне чрез отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, за да се постигне по-сурова санкция на подсъдимия. Не се констатира игнориране на определени обстоятелства, нито фаворизиране на други при индивидуализиране на наказателната отговорност на подсъдимия. Съдействието, оказано от подсъдимия на органите на разследването, е преценено в негова полза, без да е фаворизирано от съдебните инстанции по същество и без да се дублира със самопризнанието, направено в рамките на производството по чл.371, т.2 НПК. Добросъвестното упражняване на процесуалните права на която и да е от страните не може да се третира като неблагоприятно за нея обстоятелство.

Не биха могли да се споделят и доводите на защитата в търсене на по-снизходително отношение към подсъдимия, обективизирано с прилагане института на условното осъждане. Подробно въззивният съд е анализирал аргументите, имащи отношение към превъзпитанието на дееца и личността му. Акцентирайки на грубото нарушение на правилата за движение, довели до пътното произшествие, на поставените в непосредствена опасност други граждани, на данните за множество административни нарушения на ЗДВП, апелативният съд правилно е обобщил, че целите на наказанието ще се постигнат с ефективното изтърпяване на определеното наказание „лишаване от свобода“.

Предвид изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че не са налице сочените в жалбите на подсъдимия и на частните обвинители пропуски при индивидуализиране на наказанието, обуславящи и касационното основание по чл.348, ал.1, т.3 НПК и въззивното решение следва да се остави в сила като правилно и законосъобразно.

Предвид изложеното и на основание чл.354, ал.1, т.1 НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 260063 от 02.12.2020г. на Апелативен съд гр. Пловдив по ВНОХД № 461/2020 г.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.